

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Γ' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΠΑΛ (ΟΜΑΔΑ Β΄)
ΤΡΙΤΗ 2 ΙΟΥΝΙΟΥ 2015
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ
ΜΑΘΗΜΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΓΙΑ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΡΕΙΣ (3)

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α

- A1.** Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας στο τετράδιό σας, δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση, τη λέξη Σωστό, αν η πρόταση είναι σωστή, ή Λάθος, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.
- α.** Η μεγάλη εξειδίκευση των ανθρώπων σε μια δραστηριότητα που συχνά είναι πολύ περιορισμένη, μετατρέπει την εργασία σε ανιαρή απασχόληση.
 - β.** Οι ανάγκες ως σύνολο δεν είναι απεριόριστες και καθεμία ανάγκη ξεχωριστά υπόκειται σε προσωρινό κορεσμό.
 - γ.** Με σταθερή τη ζήτηση, όταν μειώνεται η προσφορά, αυξάνεται η τιμή ισορροπίας, ενώ η ποσότητα ισορροπίας μειώνεται.
 - δ.** Ο αριθμός των επιχειρήσεων, ως παράγοντας επηρεασμού της προσφοράς, αφορά αποκλειστικά την ατομική καμπύλη προσφοράς.
 - ε.** Η έννοια της αγοράς περιορίζεται σε ένα γεωγραφικό χώρο.

Μονάδες 15

Στις παρακάτω προτάσεις A2 και A3 να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό της πρότασης και, δίπλα του, το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

- A2.** Η εισοδηματική ελαστικότητα ενός αγαθού είναι -2 , όταν:
- α.** αύξηση του εισοδήματος των καταναλωτών κατά 10% προκαλεί αύξηση της ζήτησης κατά 20%
 - β.** μείωση του εισοδήματος κατά 5% προκαλεί αύξηση της ζήτησης κατά 10%
 - γ.** μείωση του εισοδήματος κατά 12% προκαλεί αύξηση της ζήτησης κατά 6%
 - δ.** αύξηση του εισοδήματος κατά 10% προκαλεί μείωση της ζήτησης κατά 5%.

Μονάδες 5

- A3.** Ο νόμος της φθίνουσας απόδοσης αρχίζει να λειτουργεί, όταν:
- α.** το μέσο προϊόν είναι ίσο με το οριακό προϊόν
 - β.** το συνολικό προϊόν γίνεται μέγιστο
 - γ.** το οριακό προϊόν γίνεται αρνητικό
 - δ.** το οριακό προϊόν αρχίζει να μειώνεται.

Μονάδες 5

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Β

- B1.** Από τους προσδιοριστικούς παράγοντες της ζήτησης:
- α.** να περιγράψετε τις προτιμήσεις των καταναλωτών (μονάδες 5)
 - β.** να περιγράψετε τις τιμές των άλλων αγαθών (μονάδες 12) και να κατασκευάσετε τα αντίστοιχα διαγράμματα (μονάδες 8).

Μονάδες 25

ΟΜΑΔΑ ΤΡΙΤΗ

ΘΕΜΑ Γ

Δίνεται ο παρακάτω πίνακας που αφορά την παραγωγή και το κόστος παραγωγής μιας επιχείρησης στη βραχυχρόνια περίοδο λειτουργίας της (δεν απαιτείται η αντιγραφή του πίνακα στο τετράδιό σας):

Προϊόν (Q)	Μεταβλητό κόστος (VC)	Μέσο μεταβλητό κόστος (AVC)	Οριακό κόστος (MC)
0	0	—	—
20	200	10	10
60	480	8	7
150	750	5	3
180	900	5	5
200	1200	6	15
210	1500	7,15	30

Γ1. Να κατασκευάσετε τον πίνακα προσφοράς της επιχείρησης .

Μονάδες 4

Γ2. Να υπολογίσετε διαδοχικά την ελαστικότητα της προσφοράς καθώς αυξάνεται η τιμή. Να χαρακτηρίσετε την προσφορά με βάση την τιμή της ελαστικότητας (δεν απαιτείται η μετατροπή των κλασμάτων σε δεκαδικούς αριθμούς).

Μονάδες 5

Γ3. Επιπλέον των δεδομένων του παραπάνω πίνακα, η επιχείρηση, κατά την ίδια χρονική περίοδο, δαπανά για ενοίκιο 150 χρηματικές μονάδες και για ασφάλιστρα 50 χρηματικές μονάδες. Όταν η επιχείρηση παράγει 200 μονάδες προϊόντος, να υπολογίσετε:

α. το μέσο συνολικό κόστος (ATC) (μονάδες 6)

β. το μέσο σταθερό κόστος (AFC) (μονάδες 2).

Μονάδες 8

Γ4. Αν η επιχείρηση παράγει 210 μονάδες προϊόντος και θέλει να μειώσει το κόστος της κατά 420 χρηματικές μονάδες, να υπολογίσετε πόσες μονάδες πρέπει να μειώσει το παραγόμενο προϊόν της.

Μονάδες 8

ΟΜΑΔΑ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΘΕΜΑ Δ

Οι συναρτήσεις ζήτησης και προσφοράς στην αγορά ενός γεωργικού προϊόντος είναι $QD=400-10P$ και $QS=100+10P$ αντίστοιχα, όπου QD η ζητούμενη ποσότητα, QS η προσφερόμενη ποσότητα και P η τιμή.

Δ1. Να υπολογίσετε την τιμή και την ποσότητα ισορροπίας της αγοράς του αγαθού.

Μονάδες 4

Δ2. Το κράτος, προκειμένου να προστατέψει το εισόδημα των αγροτών, επιβάλλει κατώτατη τιμή πώλησης του αγαθού $PK=20$ χρηματικές μονάδες. Να υπολογίσετε:

- α. το πλεόνασμα που δημιουργείται στην αγορά από την επιβολή της κατώτατης τιμής (μονάδες 3)
β. τα συνολικά έσοδα των αγροτών, όταν το κράτος αγοράσει το πλεόνασμα στην κατώτατη τιμή PK (μονάδες 3)
γ. την επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού από την αγορά του πλεονάσματος (μονάδες 3).

Μονάδες 9

- Δ3.** Να υπολογίσετε το χρηματικό όφελος των αγροτών, μετά την επιβολή της κατώτατης τιμής PK.

Μονάδες 6

- Δ4.** Αν το κράτος με την κατάλληλη πολιτική επηρεάσει τους αγρότες που παράγουν το προϊόν και η συνάρτηση προσφοράς γίνει $Q_s = 60 + 10P$, να υπολογίσετε τη μεταβολή της κρατικής επιβάρυνσης στην ίδια κατώτατη τιμή $PK = 20$ χρηματικές μονάδες.

Μονάδες 6

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α

A.1 α. Σ β. Λ γ. Σ δ. Λ ε. Λ **A.2** β **A.3** δ

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Β

Κεφάλαιο 2 από την παράγραφο οι άλλοι προσδιοριστικοί παράγοντες της ζήτησης οι προτιμήσεις των καταναλωτών και οι τιμές των άλλων αγαθών (υποκατάστατα συμπληρωματικά)

ΟΜΑΔΑ ΤΡΙΤΗ

ΘΕΜΑ Γ

Γ.1 Ο πίνακας προσφοράς είναι:

	$P=MC$ αυξανόμενο $\geq AVC$	Q_s
A	5	180
B	15	200
Γ	30	210

$$\mathbf{\Gamma.2} \quad Es_{A \rightarrow B} = \frac{200 - 180}{15 - 5} \cdot \frac{5}{180} = \frac{10}{180} = \frac{1}{18} \quad \text{άρα ανελαστική}$$

$$Es_{B \rightarrow \Gamma} = \frac{210 - 200}{30 - 15} \cdot \frac{15}{200} = \frac{10}{200} = \frac{1}{20} \quad \text{άρα ανελαστική}$$

Γ.3 Το ενοίκιο και τα ασφάλιστρα ανήκουν στο σταθερό κόστος
άρα $FC = 150 + 50 = 200$

$$\text{Οπότε } AFC_{200} = \frac{200}{200} = 1 \quad \text{και } ATC_{200} = AFC_{200} + AVC_{200} = 1 + 6 = 7$$

$$\mathbf{\Gamma.4} \quad ATC = \frac{TC}{Q} \Leftrightarrow 7 = \frac{TC_{200}}{200} \Leftrightarrow TC_{200} = 1400$$

$$MC = \frac{\Delta TC}{\Delta Q} \Leftrightarrow 30 = \frac{TC_{210} - 1400}{210 - 200} \Leftrightarrow TC_{210} = 1700$$

Το νέο κόστος είναι $1700 - 420 = 1280$

$$\text{άρα } MC = \frac{\Delta TC}{\Delta Q} \Leftrightarrow 15 = \frac{1400 - 1280}{200 - Q} \Leftrightarrow Q = 192$$

Άρα η παραγωγή μειώνεται κατά $210 - 192 = 18$ μονάδες

ΟΜΑΔΑ ΤΕΤΑΡΤΗ

Δ.1 $Q_D = Q_S \Leftrightarrow 400 - 10P = 100 + 10P \Leftrightarrow 20P = 300 \Leftrightarrow P = 15$

$$Q_D = 400 - 10 \cdot 15 = 400 - 150 = 250$$

$$Q_S = 100 + 10 \cdot 15 = 100 + 150 = 250$$

Άρα η τιμή ισορροπίας είναι 15 και η ποσότητα ισορροπίας 250

Δ.2 α. Οι αγρότες για $P_K = 20$ προσφέρουν $Q_{SK} = 100 + 10 \cdot 20 = 300$ ενώ οι καταναλωτές ζητούν $Q_{DK} = 400 - 10 \cdot 20 = 200$ άρα δημιουργείται πλεόνασμα $300 - 200 = 100$ μονάδες.

β. $\Sigma E = 20 \cdot 300 = 6000$ χρ.μ.

γ. Επιβάρυνση κρατικού προϋπολογισμού $= 20 \cdot 100 = 2000$ χρ.μ.

Δ.3 Έσοδα πριν την κατώτατη $= 15 \cdot 250 = 3750$ χρ. μ.

Έσοδα μετά την κατώτατη $= 6000$ χρ.μ.

Άρα το χρηματικό όφελος των παραγωγών ήταν $6000 - 3750 = 2250$ χρ.μ.

Δ.4 Η νέα ποσότητα που προσφέρουν οι παραγωγοί για την κατώτατη τιμή 20 είναι $Q_{SK}' = 60 + 10 \cdot 20 = 260$ οι καταναλωτές ζητούν ποσότητα 200 άρα το νέο πλεόνασμα είναι $260 - 200 = 60$ οπότε η νέα επιβάρυνση του κράτους είναι $20 \cdot 60 = 1200$ άρα η επιβάρυνση μειώνεται κατά $2000 - 1200 = 800$ χρ.μ.